

**BİYOLOJİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ
PROFİLLERİNİN CİNSİYET VE KIDEM DEĞİŞKENLERİ
AÇISINDAN İNCELENMESİ***

**INVESTIGATION OF BIOLOGY TEACHERS' CLASSROOM
MANAGEMENT PROFILES IN TERMS OF GENDER AND
SENIORITY VARIABLES**

Gülay EKİCİ**

Fatih ALUÇDİBİ***

Nurhan ÖZTÜRK****

***Doç. Dr. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü,
Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Ankara, gulayekici@yahoo.com &
gekici@gazi.edu.tr*

**** Bilim Uzmanı, alucdibi@gmail.com*

***** Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, nurhanozturk4@gmail.com*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profillerini cinsiyet ve kıdem değişkenleri açısından incelemektir. Bu çalışma betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır. Çalışmada Ankara ili merkez ilçelerinde görev yapan toplam 110 Biyoloji öğretmenine ulaşılmıştır. Çalışmanın verileri Kris (1996) tarafından hazırlanan ve Ekici (2004) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sınıf Yönetimi Profili Envanteri” ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi ve çok yönlü varyans analizi (MANOVA) testi kullanılmıştır. Araştırma sonunda; Biyoloji öğretmenlerinin en fazla Taktir edilen sınıf yönetimi profilini kullandıkları belirlenmiştir. Kadın öğretmenler en fazla Taktir edilen sınıf yönetimi profilini kullanmayı tercih ederlerken, erkek öğretmenlerin ise en fazla Otoriter sınıf yönetimi profilini kullanmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Cinsiyete ve kıdeme göre yapılan değerlendirme sonucunda, biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profili puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Biyoloji Öğretmeni, Sınıf Yönetimi Profili, Biyoloji Öğretmeninin Sınıf Yönetimi Profili, Öğretmenin Cinsiyeti, Öğretmenin Kıdemi.

* Bu çalışma ikinci yazarın ilk yazar danışmanlığında yaptığı tez çalışmasının bir bölümüdür. Bu çalışmanın ilk hali 20. Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate biology teachers' classroom management profiles in terms of gender and seniority variables. In this study, which is of descriptive nature, a screening model was used. Totally 110 biology teachers who work in central districts of Ankara province took part in the study. Data for the study were collected through "Classroom Management Profile Inventory" which was prepared by Kris (1996) and adapted to Turkish by Ekici (2004). Descriptive statistics; independent groups t-test and multivariate analysis of variance (MANOVA) were used to analyze the data. As a result of the study, it was revealed that biology teachers used the most appreciated classroom management profile. It was determined that female teachers preferred to use the most appreciated classroom management profile, whereas male teachers preferred to use the most authoritarian classroom management profile. As a result of the evaluation in terms of gender and seniority, it was found out that averages of biology teachers' classroom management profiles did not show a statistically significant difference.

Keywords: Biology Teacher, Classroom Management Profile, Biology Teachers' Classroom Management Profiles, Teacher's Gender, Teacher's Seniority.

GİRİŞ

Sınıf yönetimi; sınıf yaşamının bir orkestra gibi yönetilmesidir (Lemlech, 1998). Sınıf yönetiminde başarısız olan öğretmenler, öğrencileri kontrol altında tutmakta ve onları öğrenmeye yöneltmede başarısız olurlar. Bu durum okulun hedeflerine ulaşmasını ve öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz yönde etkiler. Etkili sınıf yönetimi gerçekleştirilemeyen sınıflarda meydana gelen olumsuz hava hem öğretmeni hem de öğrencileri olumsuz etkiler. Öğretmen sınıfla ya da sınıftaki bazı öğrencilerle başa çıkamadığı için ya sinirlenir ve öfkesini öğrencilerden çıkartır, ya da yapmış olmak için ders yaparak görevini tamamlar. Her iki durumda da öğretmen yaptığı işten tatmin olamaz. Sınıf yönetimi ile olumlu sınıf ortamı yaratma öğretme-öğrenme sürecinin ilk ve en önemli adımıdır. Bu nedenle öğretmenlerin bu becerileri yerinde ve zamanında kullanmaları oldukça önemlidir (Erden, 2001).

Sınıf yönetimi kavramıyla ilgili literatür incelendiğinde pek çok tanım yapılmış olmasına rağmen, her bir tanımda sınıf yönetiminin farklı boyutlarının vurgulandığı dikkat çekmektedir. Sınıf yönetimi, öğretmenlerin öğrencilere öğrenme fırsatları sağladığı, insani değerleri vermeye çalıştığı, öğrencilerin meşgul edilmesini, onlarla işbirliğini ortaya çıkarmayı ve düzeni sağlamak için öğretmenin davranışlarını içeren uygun bir sınıf ortamı oluşturma sürecidir (Cookson, 2007; Doyle, 1985; Emmer & Stough, 2001). Sınıf yönetimi sürecinde öğretmen ve öğrenciler ideal öğrenme ortamları için ortak beklenti ve amaçlarını oluştururlar. Doğru ve etkili sınıf yönetimi öğrencilerin sınıf içinde görev almalarını sağlar, olumsuz öğrenci davranışlarını azaltır, zamanın etkili ve verimli kullanımını sağlar (Emmer & Emertson, 1981). Bu nedenle, sınıf yönetimi günlük sınıf aktivitelerinden ayrı bir süreç olarak düşünülmemelidir. Çünkü sınıf yönetimi eğitim-öğretimin yapıldığı öğrenmenin olduğu ortamı destekleyerek içine alır (Snyder, 1998).

Fiziksel çevre ile öğretmen ve öğrenci arasındaki sosyal etkileşimin yanı sıra, sınıf yönetimi de öğrenci performansını etkilemektedir. Sınıfta öğretmen genellikle lider rolü oynar. Öğretmenlerin liderlik özellikleri sınıf ortamının oluşturulmasında

etkilidir. Farklı öğretmenler farklı liderlik stillerine sahiptirler (Maehr, 1990). Bu kapsamda öğretmenlerin iletişim sürecinde ortaya koydukları davranış biçimleri onların sınıf yönetim profillerini oluşturmaktadır. Bu çalışmada sınıf yönetimi profili olarak değerlendirilecek olan kavram literatürde öğretmen tipleri, sınıf yönetim tipleri, liderlik tipleri, öğretmen-öğrenci ilişkisi boyutları, sınıf yönetimi anlayışı gibi çeşitli şekillerde yer almaktadır (Glaser, 1969; Glaser, 1977; Good & Brophy, 1986; Fox, 1993; Lewin, Lippit & White, 1939; Moore, 1989; Nakamura, 2000). Bu çalışma kapsamında dört temel sınıf yönetimi profili yer almaktadır.

- **Sınıf Yönetimi Profilleri**

Öğretmen sınıf içerisinde gerçekleşen eğitim-öğretim faaliyetlerinin düzenleyicisi durumunda olup farklı sınıf yönetimi profilleri uygulamaktadır. Bu çalışmada öğretmenlerin uyguladıkları sınıf yönetimi profilleri otoriter, takdir edilen, başıboş ve aldırılmaz sınıf yönetimi profilleri olmak üzere dört temel başlık altında tanıtılmaktadır.

- **Otoriter sınıf yönetimi profili**

Öğretmen öğrenci üzerindeki kontrol ve sınırlamaları ile dikkat çekmektedir. Genel olarak otoriter sınıf yönetimi profili uygulanan sınıfın özellikleri şunlardır:

- Öğrencilere sık sık sıralarında düzenli oturmaları yönünde uyarılar yapılır. Sıralar, masalar genelde düzdür. Genellikle öğrenciler dersin başında kendi sıralarında otururlar ve dersin sonuna kadar yerlerinde oturmak zorundadırlar.

- Öğrencilere çok nadir olarak izin verilir ve geç kalanlara anlayış gösterilmez.

- Güçlü disiplin sağlama ve eleştirisiz uyumlu öğrenciler tercih edilir. Kurallara yanlışlıkla uymayan öğrencilerin bu davranışı neden yaptıkları ile değil davranışın sonucu ile ilgilenilir veya konu doğrudan disiplin kurulunda çözülmeye çalışılır. Öğrencilerin uyarıları ve kuralları takip etmeleri ve nedenini sormamaya çalışmaları gereklidir.

- Olağanüstü durumlarda, öğrencilerin dikkatli olmaları gerektiği ile ilgili olarak işaretler ya da uyarılar verilmez.

- Öğrenciler çok nadir olarak ödüllendirilir.

- Arazi gezileri gibi öğrenme aktiviteleri düzenlemek için hiç çaba gösterilmez. Çünkü bu tür faaliyetlerin sadece öğrencilerin öğrenmelerden uzaklaşmalarına neden olacağı düşünülmektedir.

- Öğrencilerin gerekli tüm bilgileri sadece öğretmenden ve dersi dinleyerek öğrenecekleri düşünülmektedir.

- Bu sınıftaki öğrenciler derse katılma isteği duymasalar bile yapılan aktivitelere gönüllü olarak katılmak zorunda olduklarını bilirler. Öğrencilere sadece neyi ne zaman yapmaları gerektiği söylenir.

- Öğretmen tüm sınıf kararlarını verir. Öğrencilerin hiçbir zaman söz hakkı yoktur (Ekici, 2004; Ellet & Masters, 1978; Hepburn, 1983; Kris, 1996b; Moore, 1989; Nakamura, 2000).

Bir öğrenci otoriter sınıf yönetimi profiline sahip olan öğretmenini şu sözlerle tanımlamaktadır: *Bu öğretmeni gerçekten anlayamıyorum ve bazen tahammül edemiyorum. Çok sıkıcı ve öğrencilerine açık fırsatlar vermiyor. Adaletsiz ve haksız davranıyor, sadece kendi düşüncelerini uygulamaya koymaya çalışıyor.*

- **Takdir edilen sınıf yönetimi profili**

Öğretmenin öğrenci üzerinde bazı mantıklı/ nedenlere dayalı kontrolleri ve sınırlılıkları yer alır. Fakat öğrenciyi bağımsız olarak kendiliğinden cesaretlendirir. Genel olarak takdir edilen sınıf yönetimi profili uygulanan sınıfın özellikleri şunlardır:

- Sık sık kuralların arkasındaki nedenler açıklanır. Eğer bir öğrenci düzeni bozarsa, kibarca uyarılır, fakat kesinlikle azarlanmaz. Ciddi olarak düşünülmesi gereken durumlardan sonra disiplin kuralları uygulanır.

- Sözel iletişime ve kritik eleştirilere açık bir sınıf ortamı vardır. Öğrenciler bir öneri ve soruları olduğunda tartışmaya girebileceklerini bilirler.

- Öğrencilere karşı sıcak, verimli ve anlayışlı davranışlar gösterilir.

- Faaliyetlere yönlendirme yoğundur ve yerinde ödülleri verilir. Sık sık ödevlere öneriler yazılır ve öğrenciyi pozitif etki yapabilecek notlar verilir. Öğrencilere proje ve diğer çalışmalar için rehberlik yapılır (Ekici, 2004; Kris, 1996e).

Bir öğrenci takdir edilen sınıf yönetimi profiline sahip olan öğretmenini şu sözlerle tanımlamaktadır: *Bu öğretmeni seviyorum. Öğrencinin mükemmel olamayacağını anlıyor ve anlayış gösteriyor. Çok kibar, anlayışlı bir öğretmen. Siz onunla duygularınızı saklamadan açıkça konuşabilirsiniz.*

- **Başboş sınıf yönetimi profili**

Öğretmenin öğrencilerden çok az talepleri vardır ve öğrencileri kontrol etmeye yönelik çok az davranışlar gösterirler. “Kendi düşündüklerini yap” bu sınıf yönetimi profilini tanımlayan tipik bir ifadedir. Bu öğretmen öğrencilerin tepkilerini ve hareketlerini kabullenir ve sadece izleyici olmayı tercih eder. Genel olarak başboş sınıf yönetimi profili uygulanan sınıfın özellikleri şunlardır:

- Öğrencilerin hisleri ve duyguları asla incitilmez ve öğrencilere çok nadir olarak “hayır” denilir. Bu yüzden öğrenciler kırılmaz veya kurallar zorla uygulamaya konulmaz. Eğer bir öğrenci sınıf düzenini bozarsa, öğrencinin bu davranışı yeterince dikkat etmediğinden dolayı yapmış olabileceği kabul edilir.

- Bir öğrenci dersi böldüğünde, öğrencinin mantıklı olarak bir şeyleri eklemek istediği düşünülür.

- Öğretmen sürekli disiplin uygulayamaz.

- Öğretmenler öğrencileriyle çok kaynaşırlar ve gerçekten onlara çok değer verirler. Sınıfın kontrolünü sağlamak yerine öğrencilerinin iyi duygulara sahip olmalarına dikkat ederler. Bazı zamanlarda sınıf içi kararlar alırken akademik bilgileri yerine öğrencilerin duygularına önem verirler.

- Öğretmenler öğrencilerin arkadaşı olmak isterler. Sınıf dışında bile öğrencilerle iletişim kurarak onları cesaretlendirirler.

- Bu sınıf yönetimi profilinin gösterildiği sınıflarda oldukça esnek bir uygulama olduğundan dolayı, öğrencilerin sosyal açıdan kabul edilebilir davranışları öğrenmeleri oldukça zordur. Öğrenciler istediklerinde her şeyi elde edebileceklerini düşünürler.

- Öğrenciler çoğu zaman yeterli motivasyona sahip değildirler (Ekici, 2004; Kris, 1996c; Moore, 1989, 197; Woolfolk & Nicolich, 1980).

Kesinlikle öğrenciler bu öğretmen profiline sahip öğretmenleri çok severler. Bir öğrenci başboş sınıf yönetimi profiline sahip olan öğretmenini şu sözlerle tanımlamaktadır: *Öğretmenim çok iyi popüler bir öğretmendir. Sınıfa karşı hiçbir zaman sert değildir ve*

hiçbir zaman hayır diyemiyor. Fakat bazı zamanlarda sınıftaki bazı şeyler kontrolden çıktığından dolayı, tam olarak anlatılanları öğrenemiyoruz. Aslında biraz disiplini sağlayabilse çok iyi olacak.

• **Aldırmaz sınıf yönetimi profili**

Öğretmen sınıfa pek katılmaz ve öğrencilere karşı çok duyarsızdır. Öğrencilerden çok az isteği vardır. Genel olarak başıboş sınıf yönetimi profili uygulanan sınıfın özellikleri şunlardır:

• Öğretmen öğrenci üzerinde hiçbir konuda baskı kurmak istemez. Bu nedenle sık sık sınıf içi çalışmaların ve hazırlıkların değersiz olduğunu düşünürler. Aynı şekilde arazi gezileri ve özel projelerin merakı bitireceğini belirtirler.

• Öğretmenler ders malzemeleri hazırlamak için zamanlarını kullanmak istemezler. Bazı zamanlarda, bu öğretmenler hazırladıkları bir materyali yıllarca kullanırlar. Her yıl aynı ders planını kullanırlar, hiç sıkılmaz ve hiç yenilemezler. Onlar için, her gün, her ders saati ve her öğrenci birbirinin aynıdır.

• Öğretmenler, sınıf disiplini ve öğrencilere güven sağlama yeteneğinden yoksundurlar. Ayrıca disiplin konusunda sınıftan çok az isteği vardır.

• Öğretmen sadece zaman öldürecek, ders süresini dolduracak davranışlar gösterir. Bu soğuk/ ilgisiz ve her öğrencinin başının çaresine baktığı bir ortamda, öğrenciler çok az öğrenme fırsatlarına sahiptirler.

• Öğrenciler çok az motivasyona sahiptirler.

• Öğretmenler ders anlatımını ders süresinin ilk 20 dakika içinde yaparlar. Bazen derslerinde film veya slayt gösterisini öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak amacıyla değil zaman geçirmek amacıyla yaparlar.

• Dersten sonra eğer biraz zaman kalırsa (genellikle dersin en az son 15 dakikası kalır) öğrenciler sessizce konuşmaları ve çalışmalarını için serbest bırakılır. Bu öğretmenlerden sıkılmadıkları sürece/ öğretmeni rahatsız etmedikleri sürece bu öğretmen öğrencilerin neler yaptıklarıyla ilgilenmez. Öğretmen öğrencilere karşı ilgisiz olduğundan öğrenciler kendi eğitimlerinden sorumludurlar (Ekici, 2004; Kris, 1996d).

Bir öğrenci aldırmaz sınıf yönetimi profiline sahip olan öğretmenini şu sözlerle tanımlamaktadır: *Bu öğretmen sınıfı hiç kontrol edemiyor ve bizler sınıfta asla bir şeyler öğrenemiyoruz. Sınıfta çoğu zaman diğer derslerin ev ödevlerini yapıyoruz. O kadar başıboşluk vardır ki öğrenciler kitaplarını bile çok nadir olarak getirirler.*

Özellikleri verilen öğretmen profillerinden de anlaşıldığı gibi, öğretmen-öğrenci etkileşimi öğretim programlarında belirlenmiş olan amaçların kazandırılmasında oldukça önemlidir. Öğrencilere karşı anlayışlı olan, yardımcı olan, eleştirilere açık bir sınıf ortamı oluşturacak davranışlar gösteren, bireysel farklılıkları gözetken öğretmenlerin sınıflarında öğrencilerin derse karşı pozitif tutum içinde oldukları ve disiplin problemlerinin en alt düzeyde olduğu ifade edilmektedir (Rosenholts, Bassler & Hoover-Dempsey, 1986; Wubbels & Levy, 1993; Fisher & Rickards, 1997; Garvin, 1999). Diğer taraftan, öğrencileri çok sıkı kontrol eden, baskıcı ve anlayışsız davranışlar sergileyen öğretmenlerin, öğrencilerin başarısının düşmesinde etkili oldukları bilinmektedir (Ryan, Connell & Deci, 1985; Zimmerman, 1999).

İlgili literatür incelendiğinde sınıf yönetimi konusunda yapılmış pek çok araştırmaya rastlanmaktadır (Celep, 2004; Çakıroğlu, Telli & Brok, 2002; Demirtaş, 2004; Ekici, 2004; Erol, 2006; Kapusuzoğlu, 2004; Terzi, 2001; Topal, 2007; Yılmaz, 2009). Ancak fen bilimlerinden biri olan biyoloji alanı

öğretmenlerinin sınıf yönetimi profillerinin değerlendirildiği ve farklı değişkenlere göre incelendiği bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırma sonuçlarının alana önemli veriler kazandıracağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı; Biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profillerini cinsiyet ve kıdem değişkenleri açısından incelemektir. Yukarıda belirtilen değerlendirmeler ışığında, bu çalışmayla Türkiye’de nitelikli biyoloji öğretiminin yapılabilmesi yönünde Biyoloji öğretmenlerinin kullandıkları sınıf yönetimi profillerinin cinsiyetleri ve kıdemleriyle ilişkisinin değerlendirilmesiyle önemli veriler elde edilebilecektir. Çalışma sonunda elde edilecek verilerin alana oldukça önemli katkılar sağlayacağı umulmaktadır. Bu kapsamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profilleri nasıl dağılım göstermektedir?
- Biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profilleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- Biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profilleri kıdeme göre farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Bu çalışma betimsel nitelikte bir alan araştırmasıdır. Betimsel çalışmalar geçmişte ve halen var olan durumu, mevcut olayları, grupları, objeyi ve özellikleri olduğu gibi betimlemeyi-resmetmeyi-açıklamayı amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır (Kaptan, 1993; Karasar, 1998; Ekiz, 2003). Bu araştırmada da biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profillerinin cinsiyet ve kıdem değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediği betimlenmiştir.

Çalışma Grubu

2009–2010 Eğitim-Öğretim yılında Ankara ili merkez ilçelerinde görev yapan toplam 110 biyoloji öğretmenine ulaşılmıştır. Bu öğretmenler oransız küme örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu kapsamda Ankara ili merkez ilçelerinde yer alan okullar arasından yansızlık kuralına göre biyoloji öğretmeni olan okullar çalışmaya dahil edilmiştir (Karasar, 1998). Çalışmaya katılan öğretmenlerin 83’ü (%75,5) kadın ve 27’i (%24,5) erkektir. Öğretmenlerin kıdemlerine göre dağılımları incelendiğinde ise; öğretmenlerin 40’ı (%36,4) 15 yıl ve altı kıdeme sahiplerken, 40’ı (%36,4) 16-20 yıl kıdeme sahip ve 30’u (%27,2) 21 yıl ve üstü kıdeme sahiptirler.

Veri Toplama Araçları

Çalışmanın verileri Kris (1996) tarafından hazırlanan ve Ekici (2004) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sınıf Yönetimi Profili Envanteri” ile toplanmıştır. Ölçeğin geneli için Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .68 olarak hesaplanmıştır. Ölçek Otoriter sınıf yönetimi profili, Taktir edilen yönetimi profili, Başboş sınıf yönetimi profili, Aldırmaz sınıf yönetimi profillerinde toplam 12 madde içermektedir. Ölçek 5’li Likert tipinde hazırlanmıştır. Her bir profilde yanıtlayanlar en yüksek 15 ve en düşük 3 puan alabilmektedirler.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi ve çok yönlü varyans analizi (MANOVA) testi kullanılmıştır.

BULGULAR

1. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Profili Puanlarına Ait Bulgular

Tablo 1’de öğretmenlerin sınıf yönetimi profillerine ilişkin bulgularına yer verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Profili Puanlarına Ait Betimsel İstatistikler

	X	SS	Varyan s	Min	Max	Çarpıklık Katsayısı İstatistik	S. Hata	Basıklık Katsayısı İstatistik	S. Hata
Sınıf Yönetimi Profili Genel Puanı	41,63	4,03	16,25	27,0	55,0	,302	,240	2,20	,476
Otoriter Sınıf Yönetimi Profili	10,40	1,62	2,65	6,0	14,0	-,274	,233	,53	,461
Takdir Edilen Sınıf Yönetimi Profili	12,84	1,79	3,23	6,0	15,0	-,701	,235	,75	,465
Basıboş Sınıf Yönetimi Profili	10,16	1,93	3,76	5,0	15,0	-,141	,235	,28	,465
Aldırmaz Sınıf Yönetimi Profili	8,22	1,79	3,21	5,0	13,0	,227	,231	-,28	,459

Tablo 1’de görüldüğü gibi, öğretmenlerin sınıf yönetimi profillerine ait genel ortalama puanları $X = 41,63$ olarak hesaplanmıştır. Ölçekten alınabilecek alt ($X=12$ puan) ve üst puanlar ($X=60$ puan) dikkate alındığında elde edilen değer “orta” düzeyde olduğu görülmektedir ($X=12-28$ puan: düşük, $X=29-44$ puan: orta ve $X=45-60$ puan: yüksek). Diğer yandan, tespit edilen $X=10,40$, $X=10,16$ ve $X=8,22$ değerindeki ortalamalar öğretmenlerin “orta” düzeyde “Otoriter”, “Basıboş” ve “Aldırmaz ” sınıf yönetimi profili davranışları sergilediklerini göstermektedir. $X=12,84$ değerindeki ortalamadan ise, öğretmenlerin “yüksek” düzeyde “Takdir Edilen” sınıf yönetimi profili davranışı gösterdikleri anlaşılmaktadır ($X=3-7$ puan: düşük, $X=8-11$ puan: orta ve $X=12-15$ puan: yüksek).

Öğretmenlere ait sınıf yönetimi profili puanlarına ilişkin varyanslar sırasıyla 16,254, 2,655, 3,234, 3,761 ve 3,215, standart sapma değerleri de sırasıyla 4,031, 1,629, 1,798, 1,939 ve 1,793 olarak tespit edilmiştir. Çarpıklık katsayısı dikkate alındığında, beş puan türü için de verilerin normal dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır (sırasıyla $\text{ÇK}=.302, -.274, -.701, -.141$ ve $.227 < 1$) (Büyüköztürk, 2005).

2. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Profili Puanlarının Cinsiyete Göre Değerlendirilmesine Ait Bulgular

Tablo 2’de öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin puanlarının cinsiyete göre dağılımı incelenmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Profili Puanlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Bağımlı Değişken	Cinsiyet	N	X	SS
Sınıf Yönetimi Profiline ait Genel Puan	Kadın	74	41,93	4,33
	Erkek	27	40,81	2,97
	Toplam	101	41,63	4,03
Otoriter Sınıf Yönetimi Profili Puanı	Kadın	74	10,32	1,55
	Erkek	27	10,40	1,82
	Toplam	101	10,34	1,62
Takdir Edilen Sınıf Yönetimi Profili Puanı	Kadın	74	13,05	1,83
	Erkek	27	12,44	1,62
	Toplam	101	12,89	1,79
Başboş Sınıf Yönetimi Profili Puanı	Kadın	74	10,18	1,89
	Erkek	27	10,00	1,92
	Toplam	101	10,13	1,89
Aldırmaz Sınıf Yönetimi Profili Puanı	Kadın	74	8,36	1,93
	Erkek	27	7,96	1,19
	Toplam	101	8,25	1,77

Tablo 2’de görülen betimsel istatistik sonuçlarına göre, kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi profilleri genel puanları $X=41,93$ olup, erkek öğretmenlerden yüksektir ($X=40,81$). Diğer yandan kadın öğretmenler, takdir

edilen ($X=13,05$), başıboş ($X=10,19$) ve aldırılmaz ($X=8,36$) sınıf yönetimi profili davranışlarını erkek öğretmenlerden daha çok göstermektedir (sırasıyla $X=12,44$, $X=10,00$ ve $X=7,96$). Erkek öğretmenlerin otoriter sınıf yönetimi davranış puanları $X=10,41$ olup, kadın öğretmenlerin puanlarından daha yüksek bulunmuştur ($X=10,32$).

Tablo 3. Öğretmenlerin sınıf yönetimi profili puanlarının cinsiyete göre çok yönlü varyans analizi (MANOVA) sonuçları

	Değer	F	Hipotez sd	Hata sd	p
Pillai's trace	,035	,869	4,000	96,000	,486
Wilks' lambda	,965	,869	4,000	96,000	,486
Hotelling's trace	,036	,869	4,000	96,000	,486
Roy's largest root	,036	,869	4,000	96,000	,486

Tablo 3'de görüldüğü gibi, cinsiyete göre yapılan değerlendirme sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi profili puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Wilks Lambda (Λ)=,965, $F=,869$; $p>.05$).

4.2. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Profili Puanlarının Kıdem Durumlarına Göre Değerlendirilmesine Ait Bulgular

Tablo 4'de öğretmenlerin sınıf yönetimine ilişkin puanlarının kıdem durumlarına göre dağılımı incelenmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Profili Puanlarının Kıdem Durumuna Göre Dağılımı

Bağımlı Değişken	Kıdem	N	X	SS
Sınıf Yönetimi Profiline ait Genel Puan	15 yıl ve altı	37	41,513	4,628
	16–20 yıl arası	36	42,166	2,913
	21 yıl ve üzeri	28	41,107	4,466
	Toplam	101	41,633	4,031
Otoriter Sınıf Yönetimi Profili Puanı	15 yıl ve altı	37	10,297	1,664

	16–20 yıl arası	36	10,194	1,564
	21 yıl ve üzeri	28	10,607	1,663
	Toplam	101	10,346	1,621
Takdir Edilen Sınıf Yönetimi Profili Puanı	15 yıl ve altı	37	12,810	1,983
	16–20 yıl arası	36	13,083	1,729
	21 yıl ve üzeri	28	12,750	1,647
	Toplam	101	12,891	1,793
Başboş Sınıf Yönetimi Profili Puanı	15 yıl ve altı	37	10,324	1,986
	16–20 yıl arası	36	10,361	1,675
	21 yıl ve üzeri	28	9,607	2,006
	Toplam	101	10,138	1,897
Aldırmaz Sınıf Yönetimi Profili Puanı	15 yıl ve altı	37	8,081	2,019
	16–20 yıl arası	36	8,527	1,482
	21 yıl ve üzeri	28	8,142	1,778
	Toplam	101	8,257	1,770

Tablo 4’den de anlaşılabileceği gibi, “16–20 yıl arası” kıdeme sahip öğretmenlerin sınıf yönetimi profilleri puan ortalamaları $X=42,17$ olup, en yüksek değerde bulunmuştur. En düşük sınıf yönetimi puanına sahip kıdem ise “21 yıl ve üzeri” olup $X=41,11$ değerinde bir ortalaması mevcuttur. Ayrıca, “16–20 yıl arası” kıdeme sahip öğretmenler takdir edilen, başboş ve aldırmaz sınıf yönetim profilleri diğer kıdem gruplarına göre daha sıklıkla tercih etmektedirler. Otoriter öğretmen davranışını ise en yüksek sıklıkla “21 yıl ve üzeri” kıdeme sahip öğretmenler sergilemektedir.

Tablo 5. Öğretmenlerin sınıf yönetimi profili puanlarının kıdem durumuna göre çok yönlü varyans analizi (MANOVA) sonuçları

	Değer	F	Hipotez sd	Hata sd	p
Pillai's trace	,055	,679	8,000	192,000	,710
Wilks' lambda	,946	,673	8,000	190,000	,715
Hotelling's trace	,057	,667	8,000	188,000	,720
Roy's largest root	,037	,896	4,000	96,000	,470

Tablo 5’de görüldüğü gibi; kıdem durumuna göre yapılan değerlendirme sonucunda, öğretmenlerin sınıf yönetimi ortalamaları arasında tespit edilen farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı çok yönlü varyans analizi (MANOVA) ile test edilmiş, ancak ortalamaların birbirinden anlamlı ölçüde farklılık göstermediği saptanmıştır (Wilks Lambda (Λ)=,946, F=,673; $p>.05$).

Sonuç ve Tartışma

Eğitim kurumlarının başarısı öğretmenlerin uyguladıkları sınıf yönetimi profili ile yakından ilişkilidir. Bu nedenle her öğretmenin sınıf yönetimi konusunda yeterli bilgi ve becerileri kazanmış olması gerekir. Eğitimde etkin bir role sahip öğretmenin sınıf yönetimi profili öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının yanında başarısına da etkisi önemlidir (Atav, 2005). Öğretmen ve öğrenciler, ideal öğretmeni; öğrencileri motive eden, onlara rehberlik yapan, özgüvenlerini kazanmaları konusunda yardımcı olan, öğrencileriyle olumlu ilişkiler kuran ve öğrencilerinden saygı gören bir kişi olarak tanımlamışlardır (Telli, Brok & Çakıroğlu, 2008). Bu araştırma sonunda elde edilen en önemli sonuçlardan biri; Biyoloji öğretmenlerinin en fazla Taktir edilen sınıf yönetimi profilini kullandıkları belirlenmiştir. Bunu Otoriter, Başboş ve Aldırmaz sınıf yönetimi profilleri takip etmektedir. Bu durum öğretmenlerin öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olacakları, sınıf içinde kararlar alırken demokratik davranışlar sergileyecekleri, öğrencilerinin kendilerini ifade edebilmeleri için ortam hazırlayacakları gibi olumlu iletişim davranışlarına sahip ideal öğretmen olduklarını ifade etmektedir. Çünkü sınıf içinde yaşanan olumsuz olayların öğrenciler üzerinde etkilerinin incelendiği araştırmalarda öğrencilerin derse karşı ve öğretmene karşı olumsuz tutum geliştirdikleri tespit edilmiştir (Erol, Özaydın & Koç, 2010). Diğer taraftan Güven (1994)’in yaptığı araştırmaya göre; öğretmenlerin “otoriter, katı, belirsiz ve asık suratlı” olma özelliklerinin ağır bastığı ve “dostça davranma, haksızlığa tavır koyma, yumuşak ve nazik davranma” davranışlarının ise az görüldüğü ortaya çıkmıştır. İpek (1999) ise liselerde yaptığı araştırmasında resmi ve özel liselerdeki öğretmenlerin kendilerini demokratik bulduklarını, oysa öğrencilerin onları otokratik gördüklerini bulmuştur. Arslantaş (1998) ve Bangir (1997)’de yaptıkları çalışmalarda benzer nitelikteki sonuçlara ulaşmışlardır. Dolayısıyla bu araştırma sonuçlarıyla literatürde yer alan araştırma sonuçlarının benzer yönlerinin yanında

farklılık gösteren yönlerinin de bulunduğu söylenebilir. Bu yönde öğretmenlerle yapılan aştırma sonuçlarının nitel verilerle de desteklendiği araştırmaların yapılması konunun değeriendirilmesinde farklı görüş açıları kazandıracak yönde önemli olacaktır.

Cinsiyete göre yapılan değeriendirme sonucunda, biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profili puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ancak yapılan değeriendirmede, kadın öğretmenler en fazla Taktir edilen sınıf yönetimi profilini kullanmayı tercih ederlerken, erkek öğretmenlerin ise en fazla Otoriter sınıf yönetimi profilini kullanmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Ortaöğretim okullarında yapılan araştırmada da; sınıf ortamının demokratik olmadığı, öğretmenlerin baskıcı, sınıf ortamının sadece öğretmenin kontrolünde olduğu, olayların nedenlerinden çok sonuçları üzerinde durulduğu, öğretmenlerin cezalandırıcı olduğu tespit edilmiştir (Arabacı, 2006; Şentürk,2006). Ancak öğretmenlerin sınıf yönetimi davranışlarının demokratikliğine ilişkin olarak yapılan araştırmada ise kadın ve erkek öğretmenler demokratik davranışlar gösterdiklerini ifade etmektedirler (Durmuş & Demirtaş, 2009).Dolayısıyla bu araştırma sonunda elde edilen bulguların literatürde öğretmenlerle yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik gösterdiği tespit edilmiştir.

Diğer taraftan araştırmada elde edilen en önemli sonuçlardan biri ise; kıdem durumuna göre yapılan değeriendirme sonucunda, biyoloji öğretmenlerinin sınıf yönetimi profili ortalamaları arasında tespit edilen farklılıkların istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Ancak öğretmenlerin kıdemlerine göre kullandıkları sınıf yönetimi profilleri incelendiğinde; yüksek kıdeme sahip öğretmenlerin sınıf yönetimi profili puanlarının en düşük düzeyde olduğu ve en fazla Otoriter sınıf yönetimi profilini kullanmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Öğretmenler özellikle mesleklerinin ilk yıllarında sınıfı yönetme konusunda önemli sorunlar yaşayabilmektedirler (Taşdan & Kantos, 2007). Bunun sonucunda Sınıf yönetiminde başarısız olan öğretmenler, bu başarısızlıklarından dolayı stres yaşamakta ve bu meslekte başarısız olduklarını düşünebilmektedirler (Sarıtış, 2003).Çünkü öğretmenler üzerinde yapılan araştırmada sınıf yönetimi becerileri ile iş doyum düzeyleri arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Akın & Koçak, 2007). Otoriter sınıf yönetimi profilini kullanmayı tercih eden öğretmenlerin daha çok sınıfta katı kuralları olan ve kuralların uygulanması konusunda taviz vermemeye özen göstermektedirler. Yapılan araştırmalar da katı kontrol altındaki sınıflarda sanıldığı gibi etkili ve sorunsuz bir sınıf yönetiminin gerçekleşemeyeceğini göstermektedir. Baskıcı disiplin anlayışının öğrencilerin gelişimini engellediği, öğrencilerin okul içindeki görevlerini aksattığı ve istenmeyen davranışların arttığı belirtilmektedir (Deniz, Avşaroğlu & Fidan, 2006; Lewis, 2001). Bu araştırma sonucunda da görüldüğü gibi, özellikle kıdemi yüksek olan öğretmenlerin otoritenin baskın olduğu geleneksel sınıf yönetimi profilini daha fazla kullanmayı tercih ettikleri belirlenirken, bu sonuç öğretmenlerin yetiştirilme tarzlarıyla ilgili olabileceği gibi, sınıf kontrolünü ellerinden bırakmama isteğinden de kaynaklanabilir.

Öneriler

Belirlenen sonuçlar yönünde aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- Öğretmenlerin eğitimin niteliğini arttıracak yönde uygun sınıf yönetimi profilini kullanabilmeleri yönünde hizmet-içi eğitim kursu almaları sağlanmalıdır.
- Öğretmenlerin farklı sınıf yönetimi profillerinin teorik ve pratik boyutları hakkında bilgi almaları sağlanabilir.
- Öğretmenlerin kullandıklarını belirttikleri sınıf yönetimi profillerinin tespiti yönünde nitel araştırmalar yapılabilir.
- Öğretmenlerin kullandıklarını belirttikleri sınıf yönetimi profillerine ait verilerin öğrenci görüşleriyle ve sınıf içi gözleme dayalı nitel araştırma verileriyle desteklendiği araştırmalar düzenlenebilir.

Kaynakça

- Akın, U. & Koçak, R. (2007). Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 51, 353–370.
- Arabacı, İ. B. (2006). Öğretme-Öğrenme Sürecine Öğrencilerin Katılımı ve Sınıfta Demokrasi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 16(3), 20–27.
- Arslantaş, Y. (1998). “Sınıf Yönetiminde Öğretmen İletişim Becerilerine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Atav, E. (2005). Türkiye’de Orta Öğretim Kurumlarında Görev Yapan Biyoloji Öğretmenlerinin Bazı Demografik Özellikleri. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 21, 49-61.
- Bangır, G. (1997). “Sınıf İçi İletişime İlişkin Öğretmen-Öğrenci Davranışları, Görüşleri ve Önerileri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem-A Yayıncılık.
- Celep, C. (2004). *Sınıf Yönetimi ve Disiplini*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Cookson, P. W. (2007). Professional Development Your First Year Supporting New Teacher. *The Magazine for Professional Development*, 37(5).

- Çakıroğlu, J., Telli, S. & Den Brok, P. (2002). Liselerde Fen Sınıflarında Öğretmen Profilleri. *Ankara: ODTÜ Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*.
- Demirtaş, H. (2004). Demokratik Sınıf Yönetimi ve Üniversite Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarının Sınıf İçi Tutum ve Davranışlarına İlişkin Görüşleri. *Malatya: İnönü Üniversitesinde, XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6–9 Temmuz 2004*.
- Deniz, M., Avşaroğlu, S. & Fidan, Ö. (2006). İngilizce Öğretmenlerinin Öğrencileri Motive Etme Düzeylerinin İncelenmesi. *İnönü Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(11).
- Doyle, W. (1985).Recent Research on Classroom Management: Implication for Teacher Preparation. *Journal Of Teacher Education*, 31–35.
- Durmuş, G. Y. & Demirtaş, H. (2009). Genel Lise Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Gösterdikleri Davranışların Demokratikliğine İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 121–138.
- Ekici, G. (2004). İlköğretim I. Kademe Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Profillerinin Değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 131, 50–60.
- Ekici, G. (2009). Lise Öğrencilerinin Biyoloji Öğretmenlerinin İletişim Davranışlarına İlişkin Algıları. *Milli Eğitim Dergisi*, 181, 152–168.
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Emmer, E. & Emertson, C. (1981). Synthesis of Research on Classroom Management. *Educational Leadership*, 342–347.
- Emmer, E. T. & Stough, L.M. (2001).Classroom Management: A Critical Part of Educational Psychology, with Implications for Teacher Education. *Educational Psychologist*, 36 (2), 103- 112.
- Erden, M. (2001). *Sınıf Yönetimi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.

- Erol, O., Özaydın, B. & Koç, M. (2010). Sınıf Yönetiminde Karşılaşılan Olaylar, Öğretmen Tepkileri ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri: Unutulmayan Sınıf Anılarının Analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16 (1), 25–47.
- Erol, Z. (2006).“Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Fisher, D., & Rickards, T. (1997). A Way of Assessing Teacher-Student Interpersonal Relationships in Science Classes. *Paper Presented at the National Science Teachers Association Annual National Convention*, New Orleans, and USA.
- Fox, M. (1993). *Psychological Perspectives in Education*. London: Cassell.
- Garvin, J. N. (1999). “Interpersonal Teacher Behavior And Student Misbehavior And Achievement”. Unpublished Doctorate Thesis. South Carolina State University, Caroline.
- Glasser, W. (1969). *School Without Failure*. New York: Harper& Row.
- Glasser, W. (1977). Ten Steps To Good Discipline. *Today’s Education*, 66 (4), 61-63.
- Good, T. L. & Brophy J. E. (1986). *Educational Psychology*. London: Long Man Inc.
- İpek, C. (1999). Resmi Liseler İle Özel Liselerde Örgütsel Kültür ve Öğretmen-Öğrenci İlişkisi. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 5 (19), 411–442.
- Kaptan, S. (1993). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. Ankara: Tekış Web Ofset Tesisleri.
- Kapusuzoğlu Ş. (2004). İlköğretim Düzeyinde Sınıf Yönetimi Uygulamalarının Öğrenci Öğretmen Görüşleri ve Sınıf Yönetimi Profilleri Açısından Değerlendirilmesi. *Malatya: İnönü Üniversitesinde, XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6–9 Temmuz 2004.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Kris, B. (1996). *Teacher Talks “ What Is Your Classroom Management Profile?”* Retrieved 12.7. 2002 (De İndirildi). From The World Wide Web: [Http://Education. Indiana.Edu /Cas/Tt/V1i2/What. Html](http://Education.Indiana.Edu/Cas/Tt/V1i2/What.Html).
- Kris, B. (1996b). *Teacher Talks “Authoritarian”*. Retrieved 12.7. 2002 (De İndirildi). From The World Wide Web: [Http:// Education. Indiana.Edu / Cas/ Tt/ V1i2/ Authoritarian. Html](http://Education.Indiana.Edu/Cas/Tt/V1i2/Authoritarian.Html).
- Kris, B. (1996c). *Teacher Talk “Laissez-Faire”*. Retrieved 12.7. 2002 (De İndirildi). From The World Wide Web: [Http:// Education. Indiana.Edu / Cas/ Tt/ V1i2/ Laissez-Faire. Html](http://Education.Indiana.Edu/Cas/Tt/V1i2/Laissez-Faire.Html). (12.7. 2002’ De İndirildi).
- Kris, B., (1996d). *Teacher Talk “İndifferent”*. Retrieved 12.7. 2002. (De İndirildi). From The World Wide Web: [Http:// Education. Indiana.Edu / Cas/ Tt/ V1i2/ İndifferent. Html](http://Education.Indiana.Edu/Cas/Tt/V1i2/İndifferent.Html).
- Kris, B. (1996e). *Teacher Talk “Authoritative”*. Retrieved 12.7. 2002 (‘De İndirildi). From The World Wide Web: [Http://Education.Indiana.Edu/ Cas/ Tt/ V1i2/ Authoritative. Html](http://Education.Indiana.Edu/Cas/Tt/V1i2/Authoritative.Html). (12.7. 2002. (De İndirildi).
- Lewin, K., Lippitt, R. & White, R. K. (1939). Patterns of Aggression Behavior in Experimental Created Social Climates. *Journal of Social Psychology*, 10, 271-299.
- Lewis, R. (2001). Classroom Discipline and Student Responsibility: The Students’ View. *Teaching and Teacher Education*, 17, 307–319.
- Moore, K. D. (1989). *Classroom Teaching Skills: A Primer*. New York: Random House, Inc.
- Nakamura, R. M. (2000). *Healthy Classroom Management: Motivation, Communication and Discipline*. USA.
- Rosenholts, S. J., Bassler, O., & Hoover-Dempsey, K. (1986). Organizational Conditions of Teacher Learning. *Teacher and Teaching Education*, 2, 91-104.

- Ryan, R., & Deci, E. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-67.
- Sarıtaş, M. (2003). *Sınıf Yönetimi ve Disiplini İle İlgili Kurallar Geliştirme. Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Snyder, D. W. (1998). Classroom Management For Student Teachers. *Music Educators Journal*, 84 (4), 37-40.
- Şentürk, H. (2006). Öğretmen Adayı Öğrencilerin Uygulama Yaptıkları Liselerdeki Rehber Öğretmenlerin Kullandıkları Sınıf Yönetimi Modellerine İlişkin Algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 48, 585-603.
- Taşdan, M. & Kantos, Z. E. (2007). *Sınıf Yönetimi ve Disiplin*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Taylor, B. (2009). *Classroom Management Impacts Student Achievement: Tips To Thrive And Survive*.
- Telli, S., Brok, P. & Çakıroğlu, J. (2008). Liselerde Fen Sınıflarında Öğretmen Profilleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 179 , 113-123.
- Telli, S., Brok, P. & Çakıroğlu, J. (2008). Öğretmen ve Öğrencilerin İdeal Öğretmen Hakkındaki Görüşleri. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 33 (149), 118-129.
- Terzi, Ç. (2001). “Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Anlayışlarına İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Topal, T.(2007).“İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Karşılaştırılması ve Öğrenci Başarısı İle İlişkisi”. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Woolfolk, A. & Nicolich, L. Mcc.(1980). *Educational Psychology for Teachers*. USA: Prentice- Hall.

Wubbels, T. & Levy, J. (1993). A Comparison of Interpersonal Behavior of Dutch and American Teacher. *International Journal of Intercultural Relations*, 15,1-18.

Yılmaz, K. (2009). Primary School Teacher' Views About Pupil Control İdeologies and Classroom Management Styles. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 4 (2009), 157–167.

Zimmerman, B. J. (1999). Attaining Self-Regulation: A Social Cognitive Perspective. In M. Boekaerts, P. R. Pintrich, & M. Zeidner (Eds.), *Handbook of Self-Regulation* (pp: 13-39). New York: Academic Press.